

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci

žalobce: X, narozeného dne X. X. XXXX
t. č. X,

proti
žalovanému: **Okresnímu soudu v Pardubicích**
sídlem Na Trísle 118, Pardubice,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.1.2017, č. j. 5600050416,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se od 16.12.2015 nachází ve výkonu trestu odnětí svobody s plánovaným koncem výkonu trestu odnětí svobody dne 14.3.2022.
2. Pravomocnými a vykonatelnými rozhodnutími Okresního soudu v Pardubicích byla žalobci uložena povinnost zaplatit státu náklady trestních řízení vedených proti žalobci a náklady obhajoby v celkové výši 26 926 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce dobrovolně (vzdor upomínce) dluh nezaplatil, vydal žalovaný dne 10. 1. 2017 exekuční příkaz na srážku z pracovní odměny žalobce, která mu přísluší od Věznice Pardubice.

3. Žalobce obratem (dne 18.1.2017) reagoval návrhem na zastavení daňové exekuce s tím, že sice je ve výkonu trestu odnětí svobody pracovně zařazen, jeho odměna však činí pouze 4 500 Kč měsíčně, což je částka nižší než tzv. nezabavitelná částka ve smyslu § 278 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o.s.ř.“), pro rok 2017 (6 154,67 Kč). Žalobce se proto domníval, že by daňová exekuce měla být zastavena, neboť předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů [§ 181 odst. 2 písm. f) zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, dále též „daňový řád“, § 268 odst. 1 písm. e) zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále též „o.s.ř.“].
4. Žalovaný návrh žalobce na zastavení daňové exekuce zamítl. V odůvodnění zamítavého rozhodnutí zdůraznil, že žalobcem tvrzený zastavovací důvod (předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů) se uplatní především při exekuci prodejem movitých věcí a nemovitostí. U srážek ze mzdy či jiných příjmů jeho použití nepřichází v úvahu, neboť srážky se provádějí tak dlouho, dokud není vymáhaná pohledávka i s příslušenstvím uspokojena. Dále žalovaný připomněl, že při exekuci srážkami z pracovní odměny odsouzeného se v souladu s § 373 o. s. ř. postupuje podle speciální právní úpravy obsažené ve vyhlášce č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 10/2000 Sb.“), § 278 o. s. ř. se neuplatní. Jelikož je dle sdělení věznice ze dne 18.1.2017 pohledávka vymáhaná žalovaným evidovaná jako druhá v pořadí (po pohledávce K. S. ve výši 15 491 Kč), lze s ohledem na pracovní zařazení žalobce a výši jeho průměrné odměny (4 032 Kč) předpokládat, že pohledávka vymáhaná žalovaným bude do konce výkonu trestu žalobce (2022) vymožená. Žalovaný uzavřel, že z výše uvedených důvodů není možno hovořit o tom, že by předpokládaný výtěžek exekuce nepostačoval ani ke krytí exekučních nákladů. Žalovaný nenalezl ani jiný zákonný důvod pro zastavení daňové exekuce.
5. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž opět namítal, že exekuce „není realizovatelná“, neboť jeho odměna za práci ve výkonu trestu odnětí svobody činí pouze 4 500 Kč měsíčně, což je částka nižší než tzv. nezabavitelná částka ve smyslu § 278 o. s. ř. (6 154,67 Kč /pro rok 2017/). Daňová exekuce proto měla být zastavena. Pokud žalovaný návrh žalobce na zastavení exekuce zamítl, rozhodl v rozporu se zákonem a jeho rozhodnutí by mělo být zrušeno.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
7. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 175 odst. 1 daňového řádu může správce daně vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora, popřípadě jej uplatnit v insolvenčním řízení nebo přihlásit jej do veřejné dražby. Podle §

178 odst. 1 daňového řádu se daňová exekuce nařizuje vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení.

9. Podle § 181 odst. 2 daňového řádu správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud
 - a) pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,
 - b) odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena,
 - c) povolí posečkání úhrady nedoplatku,
 - d) bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo
 - e) nepřipouštějící exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci,
 - f) zaniklo právo vymáhat nedoplatek,
 - g) předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů,
 - h) by pokračování v daňové exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi,
 - i) bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo
 - j) je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.
10. Podle § 181 odst. 3 ve spojení s § 181 odst. 4 daňového řádu nelze proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zastavení daňové exekuce uplatnit opravné prostředky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č. j. 3 Afs 99/2014 – 43).
11. Podle § 33 odst. 4 zák. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“ či „ZVTOS“), je – li soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny odsouzeného, postupuje se podle občanského soudního řádu (o. s. ř.) a předpisů vydaných na jeho základě. Tento postup se uplatní i v případě exekuce nařízené správcem daně.
12. Podle § 373 o. s. ř. ministerstvo upraví vyhláškou výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě nebo ve výkonu zabezpečovací detence, jakož i chovanců v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.
13. Vyhláškou, jejíž vydání předvídá § 373 o. s. ř., je již zmíněná vyhláška č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů.
14. Jak výslovně konstatoval Ústavní soud v odůvodnění usnesení ze dne 31. 10. 2001, sp. zn. IV. ÚS 40/01, zákon o výkonu trestu odnětí svobody a vyhláška č. 10/2000 Sb. „jsou předpisy speciálními, a vylučují tak užití ustanovení občanského soudního řádu upravujícího výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, včetně nařízení vlády ... řešícího způsob výpočtu nezabavitelných částek“.
15. Z výše uvedeného lze dovodit, že se při srážkách z odměn osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, neuplatní tzv. nezabavitelná částka dle § 278 o. s. ř. (ve

spojení s nařízením vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení). Je tomu tak proto, že tzv. nezabavitelná částka je ponechávána povinnému k uspokojení jeho základních životních potřeb. Osoba vykonávající trest odnětí svobody se však nachází ve zvláštním postavení, neboť její základní životní potřeby (strava, ubytování, oděv apod.) zajišťuje stát prostřednictvím Vězeňské služby České republiky. Obdobně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku (bod 23) ze dne 20.12.2017, č. j. 6 As 317/2017 – 38. Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl, že „...v případě exekučního postihu pohledávek osob nenacházejících se ve výkonu trestu odnětí svobody může dojít k jejich plnému zabavení a ochrana těchto osob spočívá v ponechání nezabavitelné části příjmu za účelem uspokojování základních životních potřeb povinného a jeho rodiny... Odsouzenému ve výkonu trestu odnětí svobody jsou jeho základní životní potřeby zajišťovány ve věznici, aniž by musel disponovat nějakými finančními prostředky.“

16. Podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 10/2000 Sb. se z čisté odměny použije 12 % na srážky k úhradě pohledávek vzniklých na základě nařízeného výkonu rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy. Dle sdělení Věznice Pardubice ze dne 18.1.2017 činí průměrná odměna žalobce 4 032 Kč, pohledávka vymáhaná žalovaným je evidovaná jako druhá v pořadí (po pohledávce K. S. ve výši 15 491 Kč). Soud proto souhlasí se žalovaným, že zde s ohledem na pracovní zařazení žalobce a výši jeho průměrné odměny byl ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí předpoklad, že pohledávka vymáhaná žalovaným bude do konce výkonu trestu žalobce (2022) vymožena. Nelze tedy přisvědčit žalobci, že by exekuce byla „nerealizovatelná“, resp. že by předpokládaný výtěžek exekuce nepostačoval ani ke krytí exekučních nákladů (181 odst. 2 písm. f/ daňového řádu, § 268 odst. 1 písm. e/ o. s. ř.; náklady za nařízení exekuce navíc činí podle § 183 odst. 1 daňového řádu pouze 2 % z částky, pro kterou je daňová exekuce nařízena) či že by se jednalo o tzv. marnou exekuci (§ 181 odst. 2 písm. g/ daňového řádu), event. o případ, kdy dlužník nepobírá nejméně po dobu jednoho roku mzdu v takové výši, aby z ní mohly být prováděny srážky (§ 290 odst. 1 o. s. ř., § 181 odst. 2 písm. h/ daňového řádu). Nadto jak žalovaný správně (v souladu s ustálenou rozhodovací praxí) uvedl, aplikace § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu a § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. u srážek ze mzdy či z jiných příjmů nepřichází v úvahu, neboť srážky se ze zákona provádějí tak dlouho, dokud není vymáhaná pohledávka i s příslušenstvím (tj. včetně nákladů exekuce) zaplacená (srov. například právní názor vyslovený v odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.5.2011, sp. zn. 20 Cdo 3124/2010, ze dne 26. 9. 2012, sp. zn. 20 Cdo 4465/2010, a ze dne 4.2.2014, č. j. 21 Cdo 3426/2013). Již vůbec se pak nejednalo o případ popsany v § 182 odst. 1 písm. i) daňového řádu (obdoba § 268 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.). Z povahy věci (včetně logického požadavku srovnatelnosti jednotlivých důvodů zastavení exekuce) totiž musí v tomto případě jít o takové okolnosti, pro které je další provádění exekuce způsobitelné založit kolizi s procesními zásadami, na nichž je exekuce (jakožto procesní institut) vybudována (srov. – mutatis mutandis - usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2000, sp. zn. 20 Cdo 1508/98). Takovou okolností by mohlo být např. uplatnění námitky promlčení vymáhané pohledávky. K tomu však v projednávané věci nedošlo. Návrh žalobce na zastavení daňové exekuce tedy byl zamítnut po právu.

17. Lze tedy uzavřít, že ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
18. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 18. ledna 2018

Jan Dvořák v. r.
předseda senátu